

พุทธเจดีย์...คำขอสุดท้ายของหลวงปู่

ที่ต้องการให้ลูกศิษย์รวมพลังกันสร้างไว้เป็นพุทธบูชา...

เจดีย์บูรพาชีตวิชยาปราชาณาจัคคี

- พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม
- พิมพ์ครั้งที่ ๒ จำนวน ๒๓,๐๐๐ เล่ม

คำนำ

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นจากเหตุปาระของหลวงปู่สมชาย ฐิติวิริโย^๑ ที่ท่านกล่าวว่า เกิดมาแล้วได้ทำประโภชนให้กับพระเศษชาติและพระคานานได้สมบูรณ์แบบ ยังขาดอยู่อย่างเดียวคือการสร้างพุทธเจดีย์ เพราะจะเป็นหลักฐานยืนยันถึงความจริงยุ่มมนคงของพระพุทธศาสนา และเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า พระอรหันตธาตุ ซึ่งเป็นสถานที่สักการบูชาที่สำคัญอย่างสูงสุดของชาวพุทธ การสร้างเจดีย์นั้นมีอานิสงส์มากพยายาม ประณานุญใหญ่เท่าไรก็ยอมได้ ถ้าทำด้วยความเลื่อมใสศรัทธา หลวงปู่ท่านได้เริ่มวางรากฐานการสร้างเจดีย์ที่วัดเขาสกิม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๗๘ ต่อมาท่านได้อาพาด การก่อสร้างจึงต้องชะลอ ไก่ก่อน จนท่านล้มลงมาในวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๘๐ ขณะที่กำลังต่อปีกาน้ำทึบ งานชิ้นสุดท้ายของท่าน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งท่านให้ขอเจดีย์นี้ว่า เจดีย์บูรพาฐิติวิริยาประชาสามัคคี ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องสมัครส่วนสามัคคี ร่วมมือซึ้งกันและกันเพื่อสร้างให้เสร็จ จะได้นำสีระ (ร่าง) ของหลวงปู่ เป็นปูชนียสงฆ์ของวัดเขาสกิม ขึ้นประดิษฐานไว้ในเจดีย์ให้ได้

ด้วยเหตุดังกล่าว หนังสือเล่มนี้จึงเป็นสืบเชิญศรัทธาประชาชน ทั่วประเทศ ให้ได้มีส่วนร่วมในการสร้างเจดีย์อย่างทั่วถึง บางท่านอาจจะรับเป็นเจ้าภาพแต่ละชั้น แต่ละชั้น แต่ละตารางเมตร นับเป็นมหาศุล อายุยาวนาน และอึกใจนาน เราจะได้เห็นพุทธเจดีย์กิจขึ้นเป็นครั้งแรก เป็นที่ศูนย์กลางของประเทศไทย ที่จังหวัดจันทบุรี

เส้นทางชีวิตที่ยawan...

ของหลวงปู่

หลวงปู่ได้ประภากับคิชยานุคิชย์อยู่เสมอฯ ว่าชีวิต
ของท่านเกิดมาอย่างคุ้มค่า ได้ทำประโยชน์ให้กับประเทศ
ชาติและพระศาสนาทั้งที่แผ่นดินเกิดและแผ่นดินที่อยู่อาศัย
ตลอดทั้งที่อื่นๆ ทั่วประเทศไทย ยังขาดอีกอย่างเดียวที่
ตั้งใจไว้ว่าจะต้องทำบุญพระพุทธศาสนาให้ได้ถ้าไม่ตาย
เลียก่อน นั่นคือเจดีย์ หลวงปู่ได้เดินทางไปนมัสการบูชา
องค์พระเจดีย์ในประเทศไทยมาหลายครั้ง ได้เห็นศรัทธาของ
ชาวพม่าที่มีความเลื่อมใสต่อพระพุทธศาสนา ชาวพุทธ
ในประเทศไทยได้พากันสร้างเจดีย์ไว้มากมายทั่วบ้าน
ทั่วเมือง แม้แต่ในห้องถินทุรกันดารตามยอดภูเขา ในแม่น้ำ
ในทะเล ท่านบอกว่า nanopmāได้เห็นยอดเจดีย์สีทองเหลือง
อร่ามแล้วเช่นใจ เมืองไทยเจดีย์เราน้อยมาก ทั้งๆ ที่บ้าน
เรา อะไรๆ ก็อุดมสมบูรณ์กว่าพม่า แต่ผู้ที่มีศรัทธาในการ
สร้างเจดีย์นั้นมีน้อย

เจดีย์ซึ่งเป็นหลักชัยของพระพุทธศาสนาอีกอย่างหนึ่ง ที่มีการกล่าวไว้ในต้านานของทางพระพุทธศาสนา จึงเป็น อีกลิ่งเดียวที่อยู่ในหัวใจของหลวงปู่ว่า “อะไรๆ ที่สำคัญๆ สำหรับพระพุทธศาสนา ก็ได้ทำไว้หมดแล้ว ยังเหลืออีก เพียงอย่างเดียว คือเจดีย์ จะต้องนำพาลูกศิษย์ลูกนา ก่อสร้างเจดีย์ฝากรไว้ในพระพุทธศาสนาให้ได้”

หลังจากนั้นหลวงปู่ก็เริ่มนบกบุญเก็บหอมรอมริบ จตุปัจจัยทุกบาททุกສตางค์ เพื่อทำงานบูชาพระพุทธ- ศาสนาตามที่ตั้งใจไว้ เมื่อมีเงินทุนก้อนแรกหลวงปู่ได้เริ่ม ด้วยการปรับพื้นที่บนภูเขา ซึ่งค่อนข้างจะยากลำบากพอ สมควร ใช้รถแบล็คโดย ๕ คน รถบรรทุกดินอีกจำนวนมาก อุปสรรคก็มีไม่น้อย บางครั้งต้องใช้เครื่องเจาะหิน ทำการ ระเบิดหินเพื่อให้ได้พื้นที่ตามขนาดที่ต้องการ ได้ใช้เวลา เป็นแรมปีในการปรับพื้นที่ และต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก กว่าจะได้พื้นที่ตามที่ต้องการและต้องพนอุปสรรคใหญ่น้อย มาโดยตลอด

หลังจากงานปรับพื้นที่ล้ำเร็วลงแล้ว งานวางคิลาถกรซึ ก็เริ่มขึ้น โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จ

พระเจ้าอยู่หัวฯ โปรดเกล้าฯ ให้ ฯพณฯ พลอากาศตรี กำธน ลินธวนนท์ องค์มนตรี เป็นผู้แทนพระองค์มาวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๘ จึงทำให้โครงการก่อสร้างเจดีย์เริ่มฉายแววลงฯ ขึ้น

ภายหลังจากการวางศิลาฤกษ์แล้ว งานเทศาเข็มกิດีดตามมาซึ่งค่อนข้างยากอีกเช่นกัน เพราะเป็นพื้นที่บนภูเขา แต่ก็ผ่านพ้นไปด้วยความเรียบร้อย งานเทศาคอดิน งานเทฐานราก และงานเทศาเอก ก็ตามติดกันมาเป็นระยะ ในขณะที่งานก่อสร้างเจดีย์กำลังจะเกิดเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา เสาหลักในการก่อสร้างเจดีย์เริ่มทรุดลงที่ว่าไม่ใช่เสาเหล็ก เสาปูน หรือเสาวัสดุอื่นใด นั่นคือศูนย์รวมของเสาทุกๆ เสาที่จะก่อสร้างเจดีย์ให้แล้วเสร็จคือเสาเนื้อเสาครั้ทฐานของลูกศิษย์ทุกคนได้เริ่มมีอาการอาพาธเกิดขึ้นบ่อยๆ จึงทำให้ศิษยานุศิษย์ทุกคนปรึกษาหารือกัน ลงมติว่าให้หยุดการก่อสร้างชั่วคราวรอค่อยจะกว่าหลวงปู่จะหายเป็นปกติ

ในระหว่างนี้หลวงปู่ได้เดินทางไปนมัสการเจดีย์ชเวดาโกง ที่ประเทศพม่าและเจดีย์องค์อื่นๆ อีกครึ่ง

พร้อมกับได้สั่งแกะสลักพระพุทธรูปหินขาวจำนวนหลายองค์ หลายขนาด ด้วยหวังว่าเมื่อเจดีย์เสร็จแล้วจะนำเข้าประดิษฐานไว้ภายในองค์เจดีย์ หลวงปู่ได้มามองเห็นว่าหินเป็นวัสดุอย่างเดียวที่มีอายุยืนยาวนานเป็นพันๆ ปี ก็ไม่มีบุคลากรเหมือนวัสดุอื่น ต่อมาจานแกะสลักพระพุทธรูปก็ได้เริ่มเสร็จและทยอยเข้ามาสู่บริเวณเจดีย์ หลายต่อหลายองค์ ในขณะที่เดินทางไปประเทศไทยมาราชานี้หลวงปู่อยู่ในระหว่างอาการ แต่สังเกตเห็นว่าหลวงปู่อาการแต่ร่างกายเท่านั้น จิตใจของหลวงปู่ปิดเบิกบานผ่องใส่มาก ทุกเจดีย์ที่หลวงปู่เข้าไปนมัสการหลวงปู่จะตั้งจิตอธิษฐานเป็นเวลานานๆ และเดินชมรอบๆ บริเวณอย่างไม่เห็นแก่ความเหนื่อยเหนื่อยเลยหลวงปู่จะยิ้มและพาลูกศิษย์ทุกคนเดินเวียนเทียนทุกเจดีย์ เหมือนกับหลวงปู่คิดในใจว่าอีกไม่นานหรอก “เจดีย์สีทองผ่องใส่ไฟ จะต้องประดิษฐานตั้งกระหง่านบนยอดเขาสูกิม...และคงจะสวยงามกว่าของพม่า ยิ่งใหญ่กว่าของพม่า ผู้คนชาวพุทธจะหลังไหลไปกราบ膜สการกันทั่วสารทิศมากกว่าของพม่าอย้อย่างแน่นอน”... หลวงปู่จะให้ความสนใจกับเจดีย์ในประเทศไทยทุกองค์

ทุกแห่ง บางแห่งหลวงปู่ก็จะปราภรณ์เสริญความมีศรัทธาของชาวพุทธประเทศมาว่า ยุคนั้นสมัยนั้น ชาวพมายังมีศรัทธากันถึงเพียงนี้ โดยเฉพาะเมืองพุกาม เมืองเดียว ชาวพม่ายังสร้างเจดีย์องค์น้อยองค์ใหญ่ไว้มากมายถึงแปดหมื่นลี่พันองค์ แล้วเมืองจันทบุรี จะสร้างเจดีย์เพียงองค์เดียวจะไม่ได้เชียวหรือ ทุกแห่งหลวงปู่จะอธิษฐานอนุโมทนา กับผู้สร้าง และซักชวนลูกศิษย์ให้สุดมนต์แฝ່เมตตาไปให้ผู้สร้างเจดีย์แต่ละแห่งที่ล่วงลับไปนับร้อยๆ ปืนนั้นทุกแห่ง หลวงปู่บูกกว่าผู้ที่จะก่อสร้างเจดีย์ได้ขนาดนั้น ถ้าไม่มีศรัทธาอย่างอุகฤษ्णแล้วไม่สามารถทำได้

ภายในหลังจากเดินทางไปกรبانมัสการเจดีย์กันทั้วันแล้วก็กลับเข้าสถานที่พัก ซึ่งเป็นบริเวณของที่ตั้งเจดีย์ในอดีตอย่างแน่นอน เพราะสังเกตเห็นมีร่องรอยการขุดคันและมีชากระถางทั้งหลังเหลืออยู่ ซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำอโจรวดี คณะของหลวงปู่เดินทางมาถึงที่พักเป็นเวลาสองค่ำ สังเกตว่าว่างเงิงขอบกล บรรยายกาศเงิงว้าง อีมครีมขอบกล หลวงปู่สรงน้ำแล้วนั่งพักอิริยาบถ ห้อม-ล้อมไปด้วยพระภิกษุสามเณรและ俗ท้าวสัตญาติโยม

จำนวนมาก ในระหว่างนี้หลวงปู่บรรยายสอนท่านวิสาหกับลูกศิษย์ว่า “การที่มาเมืองพม่านี้มีความหมายหลายอย่าง มีความสุขกว่าไปเมืองอื่นหลายร้อยเท่า ถ้ามาเที่ยวเฉยๆ ไม่คิดอะไรก็เสียเงินเปล่าไม่ไดอะ ไรกลับไป ที่พามานี้ อยากให้ทุกคนมาเห็นความศรัทธาของชาวพุทธเมืองพม่า อย่างให้ทุกคนมาเห็นองค์มหาเจดีย์ที่มีอยู่ด้วยดินทุกบ้าน ทุกเมือง ว่าผู้คนในยุคนี้สมัยนั้นใครเป็นผู้ซักกัน多么วกเข้า ก่อสร้าง คนที่สามารถเป็นผู้นำพาในการก่อสร้างองค์เจดีย์ ได้ถึงเพียงนี้ไม่ใช่บุคคลธรรมด้า ต้องเป็นพระมหากษัตริย์ หรือพระสงฆ์ที่มีผู้คนเคารพบูชาสูงสุดจึงจะบอกบุญให้ ชาวบ้านช่วยก่อสร้างเจดีย์ได้ถึงเพียงนี้ น่าอนุโมทนาจริงๆ และผู้คนในยุคสมัยนี้ต้องเห็นอานิสengส์ของการสร้าง เจดีย์ด้วย เขาจึงได้หุ่มเกกันจริงๆ จังๆ ถึงปานนี้ แต่ก็ เชื่อเหลือเกินว่าผู้คนในสมัยนั้นก็ไม่ใช่ว่ามีแต่คนบุญเท่านั้น คนที่ทำบ้าปการทำกรรมในยุคสมัยนั้นก็คงมีอยู่ไม่น้อยเช่นกัน มองแล้วคงไม่ต่างอะไกกับบ้านเรา ทุกวันนี้ผู้คนที่ช่วยสนับสนุนช่วยหาเงินมาก่อสร้างก็มี ผู้ที่ขัดขวางการทำงานก็มี พวกที่เข้ามาเพื่อกอบโกยเอาผลประโยชน์ให้ แก่ตัวเองก็มาก พวknน่าสงสารเหลือเกิน..”

ภัยหลังจากที่หลวงปู่สนทนาวิสาสະพօสมควรแล้ว
หลวงปู่ก็บอกให้เข้าที่พักผ่อนเพื่อเอาไว้wanพรุ่งนี้ เพื่อจะ^{เดินทางไปกราบNmัลการเจดีย์ที่อื่นๆ อีก ..} ตกดึกของ
คืนวันนั้นได้เกิดเหตุการณ์ที่ทุกคนไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น
แม้แต่หลวงปู่เองก็คาดไม่ถึง กลางดึกสงัด เงียบสงบ
บรรยากาศสว่างเงางามของโรงแรม ผู้คนเข้านอนกันหมด แยก
กันคนละด้าน พระด้านหนึ่ง แม่ด้านหนึ่ง ญาติโยม
ญาสกอุบลลิกาด้านหนึ่ง เมื่อความดึกและความเงียบ
ปกคลุมทุกพื้นที่แล้ว แม้แต่เสียงห้องเรียน หรือแมลง
กลางคืนไดก็ไม่ปรากฏเสียงเลย.. ในระหว่างกลางดึกคืนนั้น
ก็มีเสียงอะไรวายดังมาจากการห้องพักของญาติโยม
เสียงพูดไม่เป็นเสียงมนุษย์ ทุกคนลงความเห็นว่าเป็น
เสียงของมนุษย์เข้าสิงร่างของเลี่ยดี ลูกศิษย์จากสำนารายณ์
ที่ติดตามไปในคณะของหลวงปู่นั้นเอง เพื่อนผู้ช่วยกันจับ^{ให้ส่งบลติอารมณ์นับเป็นสิบคนก็ไม่สามารถที่จะจับได้}
เสียงดังมากโดยหวนมาก ครั่วครวญต่างๆ นานา แต่ไม่มี
ใครฟังภาษาคนนั้นได้แม้แต่คนพม่า คนกะเหรี่ยง กะหร่าง
คนมอญ ซึ่งเป็นพนักงานของโรงแรมซึ่งเข้ามาดูเหตุการณ์
ก็ไม่สามารถฟังภาษาของมนุษย์นั้นได้ omnuchyในร่าง

ของเลี่ยตียังคงคร้ำญไม่มีท่าทีว่าจะลงบลงเลย แม่น้าน
ของเสียตีจึงยอมเสียมารยาทไปที่พักของหลวงปู่ ห่านพ่อ..
ห่านพ่อ..ช่วยเสื้อตีด้วยไม่รู้เป็นอะไร พูดภาษาอะไรก็ไม่รู้
ไม่มีใครฟังออก ไดรัจก์ไม่ถู นิมนต์ห่านพ่อโปรดช่วย
เสียตีด้วยเถิด.. หลวงปู่บูนอกว่า กลับไปบอกเขาว่า เดียว
อาจารย์แผ่เมตตาไปให้ แล้วพรุ่งนี้จะให้เสียตีทำบุญอุทิศ
ไปให้.. หลังจากนั้นทุกสิ่งทุกอย่างเงียบเป็นปกติ เสียตี
เข้าห้องนอนหลับสบาย รุ่งเช้าตื่นขึ้นมาไม่รู้เรื่องกับ
เหตุการณ์เมื่อคืนเลย

ขอากกลับมาเข้าเรื่องเจติย์ทั้งหมดเขางามีกิรังหนึ่ง
หลวงปู่ตั้งใจว่าจะนำพาคิษณะนุคิษัยก่อสร้างพระเจติย์
ต้องการให้ลูกคิษัยทุกคนได้มีอานิสงส์ในการสร้างเจติย์บ้าง
 เพราะน้อยเหลือเกินที่จะมีคนมานำพา ก่อสร้างเจติย์หรือ
 ซึ่งแจงเรื่องอานิสงส์การก่อสร้างเจติย์ให้ญาติโยมทราบว่า
 มีอานิสงส์มหาศาลขนาดไหน (อานิสงส์การก่อสร้างเจติย์
 จะนำ■มาให้อ่านในท้ายเล่ม) หลวงปู่เคยประกว่าได้เคย
 นำพาลูกคิษัยสร้างถาวรตั้งไว้ในบรรพุทธศาสนาจำนวนมาก
 หลายอย่างเกือบครบ ยังขาดอยู่เพียงอย่างเดียวคือเจติย์
 ซึ่งถาวรตั้งทันถ้วนถ้วนคู่พระพุทธศาสนาตลอดไป เป็น

หลักข้อเครื่องยืนยัน ว่าครั้งหนึ่งพระพุทธศาสนาเคยเจริญรุ่งเรืองในประเทศไทย ความมุ่งมั่นของหลวงปู่ที่มีต่อองค์เจดีย์นั้นมากล้นยกที่บรรยาย หลวงปู่จะเก็บเล็กผสมน้อย ไม่ว่าจะดุปัจจัยที่ลูกศิษย์ถวายท่าน■กาน้อยเพียงใด ท่านจะสั่งให้ไวยาวัจกรเก็บไว้ทำเจดีย์หั้งหมด เมมแต่การรับกิจนิมัตต์นอกรั้วเดลีจากค่าใช้จ่ายอื่นๆ แล้ว หลวงปู่ให้นำเข้าส■บทกองทุนสร้างเจดีย์หั้งสิ้น โครงการก่อสร้างเจดีย์กำลังดำเนินไปได้ดี แต่เมื่อด้านหนึ่งเสาหลักแห่งศรัทธา คือองค์หลวงปู่ก็มีอาพาธกล้าขึ้นเรื่อยๆ จากที่เคยอกรับกิจนิมัตต์ทุกวัน ก็ลดลงไปบ้างหยุดบ้าง ต่อมา ก็คงรับกิจนิมัตต์ข้างนอก เนื่องจากสั่นharร่างกายสูบไม่ไหว แต่ทุกวันหลวงปู่ก็จะลงมานั่งรับแขกที่วัดทุกวัน ๙ โมงเช้า ถึงเที่ยง จึงขึ้นพักผ่อน ๕ โมงเย็นลงรับแขกอีกรอบหนึ่ง ถึง ๖ โมงเย็น ในช่วงนี้ ใครมาที่วัดก็มักจะพบหลวงปู่นั่งรับแขกแจกภาพไปสเตอร์รูปเจดีย์ให้กับศิษยานุศิษย์ทุกๆ คน ใครทำบุญกับหลวงปู่ ทุกนาททุกสตางค์ หลวงปู่สั่งให้ไวยาวัจกรรวบรวมเข้ากองทุนก่อสร้างเจดีย์หั้งหมดระยะเวลาต่อมา อาการอาพาธของหลวงปู่ก็มีแต่ทรงกับทรงบ้างเป็นครั้งคราว ในระหว่างนี้หลวงปู่เริ่มเข้า-ออก

โรงพยาบาลบ่ออยซึ่น แต่ลูกศิษย์ก็มีความหวังอยู่ว่าลักษัน
หนึ่งหลวงปู่คงหายจากอาการเป็นปกติอย่างแน่นอน แต่
แล้วความหวังของลูกศิษย์ก็เหลือน้อยลงเรื่อยๆ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ อาการอาพาธของหลวงปู่เป็นที่
น่าวิตก ต้องนำเข้าโรงพยาบาลอย่างปัจจุบันทันด่วน ใน
ตอนกลางคืนของวันที่ ๑๕ เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๒ เวลา
ประมาณ ๐๑:๐๐ น. หลวงปู่เกิดมีอาการขัดข้องด้วย
ระบบทางเดินหายใจดีดขึ้นไม่ละดuatorอย่างกะทันหัน พระ
อุปัชฌาย์ผู้ปฏิบัติธรรมและแขกอุปัชฌาย์ที่กุฎีใกล้ๆ นั่น สังเกตเห็น
ภายในกุฎีของหลวงปู่ผิดปกติ จึงเปิดประตูเข้าไปดู พบร่วม
หลวงปู่อยู่ในอาการน่าวิตก มีเหือเหนียวๆ เม็ดโตๆ ออก
ทีดัวหลวงปู่ (ภายในลังจากการค่อยๆ เลอะแล้ว หลวงปู่
บอกว่าเหงื่อเหนียวๆ ที่ออกมากเมื่อคืน บ้านมารียกว่า
“..ย่างตาย..”) จึงกราบอภารณานิมนต์หลวงปู่เดินทางเข้าไป
ตรวจเช็คและรับการรักษาที่โรงพยาบาลพระป哥เกล้า
จันทบุรี ในกลางดึกของคืนนั้น เมื่odeินทางมาถึงโรงพยาบาล
แพทย์รับน้ำหลวงปู่เข้าห้องไอซีชั่วคราวแพทย์
ผู้เชี่ยวชาญของโรงพยาบาลได้เข้าถวายการรักษาพยาบาล
อย่างเต็มที่ ได้ตรวจอาการของหลวงปู่อย่างละเอียด จึง

พบว่า.. ออกซิเจนในเลือดต่ำ.. หัวใจขาดเลือด.. แพทย์
จึงได้ถ่ายการรักษาด้วยการให้ออกซิเจน และให้ยาทาง
เส้นเลือดเป็นการต่อเนื่อง เวลาประมาณ ๐๕:๐๐ น. ของ
วันรุ่งขึ้น อาการของหลวงปู่ค่อยๆ ทุเลาดีขึ้นมาบ้าง แต่
ยังไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์

ช่วงป้ายของวันต่อมา ข่าวการอาพาธของหลวงปู่
เริ่มแพร่สะพัดไปยังศิษยานุศิษย์ทั่วใกล้และไกล จาก
ปากต่อปาก จึงทำให้ลูกศิษย์ที่มีความเคารพนับถือใน
หลวงปู่จากสารทิศต่างๆ เริ่มทยอยเดินทางไปเยี่ยมที่
โรงพยาบาล รอทราบอาการของหลวงปู่อยู่ที่หน้าห้อง
ไอซียูของโรงพยาบาลด้วยจิตใจระทึกระหว่างกันทุกคน
เวลาต่อมาแพทย์ได้อนุญาตให้ลูกศิษย์เข้าเยี่ยมได้ ครั้ง
แรกที่หลวงปู่พuhnหน้าลูกศิษย์และญาติโอม ทุกคนมีความ
เป็นห่วงท่าน มาเยี่ยมกันมากมาย สังเกตว่าหลวงปู่
ดีนั่นมาก คำแรกที่หลวงปู่พูดปราภกับลูกศิษย์ว่า “..ขอ
■บคุณลูกศิษย์ทุก■นที่เป็นห่วง อามารอด■ายแล้ว..
โชค■ที่พระเนรไกล์ชิดคิดได้เร็วจึงนำส■โรงพยาบาลได้ทัน
เวลา.. ถ้า■ชา้อิกไม่ถึงครึ่งชั่วโมง ลูกศิษย์คงไม่ได้เห็น

หน้าอานาlect อาตามาก็ไม่ได้เห็นหน้าลูกคิษย์เช่นกัน
ขอขอบคุณทุกคนที่เป็นห่วง.."

บรรดาลูกคิษย์ทุกคนที่ได้เห็นอาการของหลวงปู่
ในครั้งนั้นต่างคนต่างก็ดีนั่นจนกลั้นน้ำตาไวไม่อยู่ เพราะ
ทุกคนทราบดีว่าหลวงปู่เป็นคนจิตใจเข้มแข็ง ถ้าไม่เหลือ
อเลือทนแล้ว หลวงปู่จะไม่ขอความช่วยเหลือจากใคร
เลยแม้แต่毫毛 เวลาผ่านไปพอสมควรแล้วลูกคิษย์ทุกคน
จึงกราบลาให้หลวงปู่ได้พักผ่อน

เวลา ๒๐:๓๐ น. ของคืนนี้ หลังจากที่ลูกคิษย์มา
เยี่ยมแล้ว คงมีเพียงพระอุปฐากอยู่เพียงสองรูป คออย
 pronนิบติวัตรฐาน อยู่ใกล้ชิดในห้องไอซียูของโรงพยาบาล
ท่ามกลางความเงียบ寂寥จากเสียงใดๆ นั่นเอง หลวงปู่ได้
ประราขึ้นมาว่า "..ป่วยครั้งนี้เห็นทีจะป่วยหนัก และคง
จะเป็นการป่วยครั้งสุดท้าย.." เพgarะว่าปืนนี้ได้นิมิตเห็น
เหพเจ้าชาวโลกทิพย์มาทางสัญญาเก่าบอย่าง เขามา
บอกว่าถึงกำหนดเวลาที่จะต้องกลับไปเสวยทิพย์ ณ บดีใน
โลกทิพย์ได้แล้ว ครั้งหลังสุดเมื่อก่อนที่จะมาโรงพยาบาลนี้
ชาวโลกทิพย์มากันเป็นครบวนใหญ่โตอย่าง ยกครบวนซ้าง

ສະຫະຄົມມາກັນລັນຫລາມໄປທີ່ດ.. ແປລກໃຈວ່າ ຖຸກຄັ້ງທີ່
ເຂົາມາ ກີ່ໄມ່ເຄີຍມາກັນເຍອະພາດນີ້.. ເຂົາມກວ່າຄື່ງເວລາ
ທີ່ທ່ານຈະຕ້ອງໄປໂລກທີ່ພຍໍໄດ້ແລ້ວ ນາມມີຂອງທ່ານເຕີມ
ເໜືອລັນແລ້ວ..” ທະວັນປູ້ໄດ້ນອກກັນເຂົາໄປວ່າ “..ບັດນີ້າຕາ
ກຳລັງຈະສ້າງເຈົ້າຢືນລັກຊີ່ຂອງພຣະພຸຖເສາສານາ ຈະນຳພາ
ລູກຄື່ງສ້າງບາຮມີ ດ້ວຍການສ້າງເຈົ້າອີກສັກຄັ້ງທີ່ນີ້
ກ່ອນ ສ້າງເຈົ້າເສີ່ງເມື່ອໄຣໃຫ້ມາຮັບໄດ້ທັນທີ.. ເຈົ້ານິ້ງ-ເຈົ້ານ
ໄມ່ໃຫ້ຄຳຕອບໃດໆ ພາກັນຍົກຂວານກັບໂລກທີ່ພຍໍໄປທັນທີ
“..ທະວັນປູ້ຈຶ່ງນີ້ກວ່າຄັ້ງນີ້ນ່າງຈະເປັນຄັ້ງສຸດທ້າຍແລ້ວ ເພຣະ
ເຂົາໄມ່ຮັບປາກວ່າຢ່າງໄຮເລຍ..” ທະວັນປູ້ປະກາໄທພະ
ຜູ້ປະລິບັດໄກລ້ື້ມີເພື່ອງແຄນື່ແລ້ວທະວັນປູ້ກີ່ເຂົາສມາຮີໃນ
ອົບຍາບຄື່ນໄສຢາສນີ

ອາກາຮອາພາບຂອງທະວັນປູ້ໃນຮະຫວ່າງທຽບກັບດີ່ຂຶ້ນ
ບ້າງເປັນບາງວັນ ແຕ່ແພທຍົກຍັງໄມ່ອຸນຸງຄູດໃຫ້ກັບວັດ ຈຶ່ງ
ຕ້ອງພັກອູ້ທີ່ໂຮງພຍາບາລພຣະປກເກລ້າມາເຮືອຍໆ ຈົນຄື່ງ
ວັນອາສາພຫຼູ້າ ຂຶ້ນ ១៥ ຄໍາ ເດືອນ ៨ ດຽງກັບວັນທີ ១៦
ກຣກກວາມ ២៥៥២ ທະວັນປູ້ຍັງພັກອູ້ທີ່ໂຮງພຍາບາລ
ວັນຄົດມາເປັນວັນແຮມ ៦ ຄໍາ ເດືອນ ៩ ດຽງກັບວັນທີ ២៧
ກຣກກວາມ ២៥៥២ ເປັນວັນອີື່ຈູ້ານເຂົາພຣະ ທະວັນປູ້

เสร็จจากพิธีการเข้าพรรษาแล้ว หลวงปู่ก็ได้ทำพิธีสัตตาหารณียกิจเดินทางกลับโรงพยาบาลในทันที ได้ใช้เวลาพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลพระปักเกล้าจันทบุรีนานพอสมควร อาการก็ยังทรงอยู่ แพทย์ผู้รับผิดชอบอาการไข้ของหลวงปู่จึงได้กราบอาราธนา nimitta ให้หลวงปู่เดินทางเข้าไปตรวจเช็คร่างกายที่โรงพยาบาลศิริราช ผลของการตรวจเช็คพบว่า “ตื่นของหลวงปู่เริ่มเสื่อม ■■อดเลือดหัวใจตีบ” แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านหัวใจจึงขออนุญาตหลวงปู่ฉีดสี เพื่อตรวจเช็คอย่างละเอียดอีกครั้ง พบร้าเส้นเลือดหัวใจของหลวงปู่ตีบถึง ๓ เส้น แพทย์จึงได้ถ่ายการรักษาด้วยการทำabolusun เส้นเลือด จึงทำให้อาการทางด้านหัวใจดีขึ้น แต่ต่อกลับทรุดลง จึงทำให้หลวงปู่ “■■การซึม เปื้ออาหาร พูน้อย” ในระหว่างนี้ เมื่อมีญาติโยมเดินทางมาเยี่ยม หลวงปู่ก็พูดคุยกับทายไม่ได้มาก ก็เห็นอยู่ เวลาส่วนใหญ่ของหลวงปู่จึงอยู่กับการเจริญสมาธิ ภารนาในอธิษฐานถอนและนั่งสมาธิ การเดินจงกรมของหลวงปู่ก็ลดลงเรื่อยๆ จากที่หลวงปู่เคยเดินเป็นชั่วโมง ก็ลดลงเป็นครึ่งชั่วโมง ยืนบนที่ สิบนาที ห้านาที แล้วก็เหลือเพียงเดินไปหนึ่งครั้ง เดินก้าบหนึ่งครั้ง อาการของ

หลวงปู่ระหว่างนี้มีขึ้นๆ ลงๆ ไม่แน่นอน แต่ท่านก็ยัง จะจำอะไรต่างๆ ได้แม่นยำ โดยเฉพาะเรื่องการนำพา ลูกศิษย์สร้างบารมีเจกทานยังสถานที่ต่างๆ ท่านจะถาม พระอุปถัมภากเสมาฯ ว่าถึงวันนั้นหรือยัง ไปทำหรือยัง งานที่โน้นมีใครไปแทนหรือเปล่า อะไรเหล่านี้เป็นต้น

ในปีนี้หลวงปู่ถามว่า วันที่ ๑๒ สิงหา วันแม่ปีนี้ จะถึงแล้วไม่ใช่หรือ (ปี พ.ศ. ๒๕๔๒) มีใครเตรียมข้าวสาร ไปแจกเด็กนักเรียนหรือยัง.. พระอุปถัมภากราบเรียนว่า ..ปีนี้หลวงปู่ป่วย สุขภาพยังไม่ดี ขอกราบนิมนต์ยุ้งพัก สักปี.." หลวงปู่ตอบว่า "..นั่นสิ.. ยังสุขภาพไม่ดี ยิ่งต้อง รับทำ เรื่องการสร้างบารมีถ้ามั้งทำให้วทำไป อย่าหยุด อย่าผลัดวันประกันพรุ่ง ว่าปีนี้สุขภาพไม่ดีพักไว้ก่อน ปีหน้าสุขภาพดีจึงค่อยทำ อย่างนั้นถือว่าประมาท.." หลวงปู่สั่งต่อไปว่าวันแม่ปีนี้ให้นอกลูกศิษย์ไปรวมกันที่ กองกำกับการตัวราชistrate ถนนท่าแพ ๑๒ อรัญประเทศ และที่กองกำกับการตัวราชistrate ถนนชายแดนที่ ๑๑ จันทบุรี และให้เตรียมข้าวสารไว้สักห้องละสองห้อง เงินสดสองแสน บาท เพื่อมอบให้กองกำกับการตัวราชistrate ถนนชายแดน

นำไปมอบให้กับโรงพยาบาลต่างๆ พร้อมอาหารแห้งอีกจำนวนมาก...

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๒ หลวงปู่ก็ขออนุญาตแพทย์เดินทางไปมอบสิ่งของต่างๆ ให้กับโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศและที่จังหวัดเชียงใหม่ แล้วหลวงปู่เดินทางกลับเข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลศิริราชอย่างเดิม พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราชเป็นระยะเวลาหนึ่ง ขณะนั้น ขณะที่อยู่ลำพังกับพระอุปถัมภู หลวงปู่ออกจากสามารถแล้วได้ประภาพี้นว่า “..ถ้ายังอยู่โรงพยาบาล ผู้เดินไม่ได้แน่..” พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตลอดพรรษา จนถึงวันก่อฤกษิน สามัคคีประจำปีของวัดเขาสุกิม จึงได้ขออนุญาตจากแพทย์เจ้าของไข้เดินทางกลับวัดเพื่อรับกรรซิณ ในระหว่างนี้ คณะศิษย์ได้กราบนิมนต์ให้หลวงปู่เข้าไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธ หลวงปู่นิ่งพิจารณาอยู่ครู่ใหญ่แล้วจึงตกลงรับนิมนต์ตามที่คณะศิษย์ประธานาธิ หลวงปู่ได้เข้ารับการรักษาตัวต่อที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๒ และได้เข้าตรวจร่างกายอย่าง

และอีกด้วยครั้งหนึ่งจากนายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญระดับประเทศ ผลปรากฏว่าพบโรคต่างๆ ดังนี้

๑. เส้นเลือดในสมองตีบและอัมพฤกษ์ ซีกขวา
๒. โรคเบาหวาน และโรคไตเรื้อรัง
๓. โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ และหัวใจวาย
๔. ภรรยาได้อักเสบเรื้อรัง
๕. กระดูกเข่าเลื่อน
๖. เส้นเลือดนิ้วเท้าขาดเลือด
๗. เส้นเลือดแข็งทึบตัว

แพทย์ได้ทำการรักษาอาการทางไตและสมอง ซึ่งมีอาการติดเชื้อทางไตเป็นพกๆ ฉันภักดีหารได้น้อย และสำลักน้ำปอยครั้ง ตลอดทั้งมีอาการซึมไม่อยากพูด 医師 ได้แนะนำให้ทำการผ่าตัดไส้ส่ายยางเข้าไปในกระเพาะอาหาร ทางหน้าท้อง เพื่อถ่ายอาหารเหลว ได้กราบเรียนหลวงปู่ ทราบถึงวิธีการของแพทย์ หลวงปู่อนุญาตให้แพทย์ได้ทำการหลักวิชาของแพทย์

ต่อมาที่นิ้วเท้าของหลวงปู่ได้เกิดมีแผลแบบปัจจุบัน และเกิดเรื้อรังขึ้น 医師 ได้แนะนำว่าควรตัดทิ้ง แต่ยังไม่ทัน

ได้ตัดแพลงที่น้ำเท้า แพลงก็ได้ค่ออยๆ หายเป็นปกติโดยไม่ต้องทำอะไรทั้งสิ้น

อาการได้awayของหลวงปู่เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ คณะแพทย์ผู้รักษาพยาบาลจึงมีความเห็นว่าควรล้างไต จึงได้ประชุมทั้งคณะสงฆ์และคณะแพทย์มีมติให้กราบเรียนหลวงปู่ หลวงปู่อนุญาต คณะแพทย์ได้ทำการล้างไต ภายหลังจากทำการล้างไตแล้ว อาการของหลวงปู่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สามารถลุกขึ้นนั่ง พูดคุยสนทนากับลูกศิษย์ที่เดินทางมาเยี่ยมได้อวย่างปกติ อาการระดับนี้ดีอยู่ได้เพียงระยะเดียว

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๓ หลวงปู่เริ่มมีอาการทางระบบหัวใจ跳ขึ้นมา คือ มีอาการหอบ-เหนื่อย บางครั้งไม่รู้สึกตัว แพทย์ต้องนำเข้าห้องไอซีью ตรวจพบว่าหัวใจขาดเลือด.. แพทย์ได้ผ่าตัดใส่ท่อหlodot ลมคอเพื่อช่วยการหายใจ คณะแพทย์ได้ประชุมปรึกษากับคัลยแพทย์ทางโรคหัวใจ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพอทำได้ แต่อัตราเสี่ยงสูงมาก

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ หลวงปู่มีอาการปอดบวมเพิ่มเข้ามาอีก คณะแพทย์ผู้ทำการรักษาจึงจำเป็นต้อง

เจ้าที่ล้ำคօเพื่อให้หายใจทางท่อหายใจ ได้กราบเรียนหลวงปู่เพื่อขออนุญาต เมื่อหลวงปู่อนุญาตแล้ว แพทย์จึงได้ทำการเจาะและเลี่ยงท่อข่ายหายใจ ในระหว่างนี้หลวงปู่ไม่รู้สึกตัวเลย

การล้างไตต้องเพิ่มเป็น ๒ ครั้งต่อสัปดาห์ อาการท้าไปมีแต่ทรงกับทรุดลง ไม่ดีขึ้น คณะสงฆ์ได้มีการประชุมและเชิญนายแพทย์มาอธิบายถึงอาการอาพาธ คณะแพทย์ได้ซึ่งแจงให้ทราบเป็นที่่นาพอใจ และบอกว่า “..ให้ทำใจ โอกาสหายนั้นไม่มี มีแต่จะทรุดลงไปเรื่อยๆ ในที่สุดสมองจะตายไปเอง..”

วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๓ คณะสงฆ์ และคณะศิษย์ผู้ที่มีความเคารพนับถือในหลวงปู่ ได้จัดทำบุญมหาศุล ครั้งยิ่งใหญ่ มีการปล่อยชีวิตสัตว์เล็ก สัตว์ใหญ่ สัตว์นัก และสัตว์น้ำ จำนวนมากนับเป็นพันชีวิต ได้มีการบรรพชา ถามณรและอุปสมบทพระภิกษุ จำนวน ๑๐๙ รูป และมีลูกศิษย์ฝ่ายหญิงbatchเป็นแม่ชีถวายจำนวนหนึ่ง และให้มีการบำเพ็ญสวดมนต์ภารนา ณ ลานเจติย์เป็นเวลา ๑๕ วัน ด้วยเดชเดชะบารมีพลังของศิษยานุศิษย์ใน

ครั้งนั้น ได้ปรากฏเป็นอานิสงส์ หลวงปู่ได้ฟื้น ได้สดี รู้สึกตัวขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แพทย์ได้ถอดเครื่องช่วยหายใจ ออกได้ การล้างไตก็ลดลงเหลือ ๑ ครั้ง/สัปดาห์ และ ออกจากห้องไอซี喻 ออกมากอยู่ท้องคนไข้ปกติได้ และ อาการต่างๆ ก็เริ่มดีขึ้นเป็นลำดับ คณะแพทย์ได้อันุญาต ให้หลวงปู่เดินทางกลับวัดได้ แต่ต้องกลับไปล้างไตสัปดาห์ ละ ๑ ครั้ง

ในระหว่างนี้อาการต่างๆ ของหลวงปู่จัดว่าดีขึ้นมา เกินคาด ถึงแม้ว่าสุขภาพของหลวงปู่ยังไม่แข็งแรงเหมือน เมื่อก่อน ถ้าเป็นบางคนก็จะพักผ่อนรักษาตัว ไม่เดินทาง ไปไหนมาไหน แต่หลวงปู่กลับตรงกันข้าม ท่านจะประภา อยู่เสมอๆ ให้มีรณัตติ喻ทุกมหายใจ.. ท่านรีบเร่ง ประกอบคุณงามความดีอย่างเต็มที่ เกรงว่าความตายจะ มาถึงก่อนได้ท่าความดี.. ในช่วงนี้พระผู้อุปถัมภ์ของก็ยัง วิตกกังวล เกรงว่าอาการของหลวงปู่จะทรุดและอันตราย มาก แต่ตัวของหลวงปู่จะประภาให้พาไปทำบุญที่โน้น ที่นั้นอยู่ตลอดเวลาไม่เคยว่างเว้น ท่านจะเดินทางไปเป็น ประธานทอดผ้าป่า ทอดกฐิน ไปแจกลังของตามโรงเรียน เดินทางไปเยี่ยมเยียนตามวัด และสถานที่ที่ท่านเคย

บำเพ็ญภารนาตั้งแต่สมัยอดีตหลายแห่งหลายที่ เมื่อในหลวงปู่ให้ปริศนาธรรมแก่ลูกศิษย์อย่างได้อย่างหนึ่ง

พ.ศ. ๒๕๔๕ หลวงปู่เริ่มมีอาการเหนื่อย เนื่องจากในช่องปอดมีน้ำเข้า ต้องเจาะน้ำออก และต้องล้างไตเพิ่มขึ้นเป็น ๒ ครั้ง/สัปดาห์ ต้องพักอยู่ในห้องไอซีyu เนื่องจากหลวงปู่มีอาการเหนื่อยเพิ่มขึ้น คณะแพทย์ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำว่า ..ต้องทำการรักษาด้วยการผ่าตัดเส้นเลือดหัวใจที่ตีบ ๓ เส้น และตั้งเย็บเส้นเลือดหัวใจที่เคยขยายไว้ซึ่งปัจจุบันมีรอยร้าว..” ได้กราบเรียนหลวงปู่หลวงปู่อนุญาตและได้เซ็นชื่ออนุญาตด้วยลายมือของหลวงปู่เอง ให้คณะแพทย์ผู้ทำการรักษาพยาบาลทำการผ่าตัดได้

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ภายหลังจากที่ทำการผ่าตัดแล้ว อาการของหลวงปู่ดีขึ้นเป็นลำดับจนสามารถเดินทางกลับมาพักที่วัดเขาสุกิมได้เป็นครั้งคราวแต่ก็ยังต้องเดินทางไปล้างไตที่โรงพยาบาลทุกสัปดาห์ อาการของหลวงปู่ในช่วงนี้ด้อยในระดับเป็นที่น่าพอใจของคณะแพทย์ผู้ดูแลการรักษา และเป็นที่พอใจของ

คณะคีษยานุคีษย์เป็นอย่างมาก หลวงปู่จะปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสอดซึ่น ดังนี้

เวลาประมาณ ๐๘:๓๐ น.

พระอุปัชฌาย์ทำกายภาพ

เวลาประมาณ ๐๙:๐๐ น.

หลวงปู่มาที่ชั้น ๒ ตึก ๖๐ ปี เพื่อต้อนรับญาติโยมทุกๆ คนที่มารอพบ

- อธิษฐานจิตปลูกเสกวัดถุมงคลให้กับบรรดาคีษยานุคีษย์
- ขึ้นไปที่ชั้น ๓ เพื่อจุดธูป และถวายพวงมาลัยดอกไม้บูชาพระพุทธอรูปทุกเช้า
- กลับขึ้นกุฎิเพื่อพักผ่อนปฏิบัติสมาริภานา

เวลาประมาณ ๑๗:๐๐ น.

หลวงปู่จะลงไปที่สระน้ำเพื่อให้อาหารปลา-เต่าทะเล

ตะพาบ

- เสร็จแล้วกลับขึ้นสรงน้ำ-เช็ดตัว-พอกผ่อน

เวลาประมาณ ๒๐:๐๐ น. พักผ่อน

อาการอาพาธของหลวงปู่จะทรงอยู่ระดับนี้มาเป็นระยะเวลานาน ไม่มีอาการว่าจะทรุดลงแต่อย่างไร จนนับว่าเป็นที่พอใจแก่คณะแพทย์ และแก่คณะศิษยานุศิษย์ทุกๆ คนเป็นอย่างมาก จนถึงประมาณกลางปี ๒๕๔๖ อาการอาพาธของหลวงปู่ทรุดลงเล็กน้อย และต้องล้างไตเพิ่มขึ้นเป็น ๓ ครั้ง/สัปดาห์ แต่ก็ยังเดินทางไป-กลับจันทบุรี-กรุงเทพฯ ได้อย่างปกติ

กลางปี พ.ศ. ๒๕๔๗ หลวงปู่ต้องเข้า ไอซี큐 ปอยช์เนื่องจากระบบทางเดินปัสสาวะไม่ปกติ ปัสสาวะน้ำยลลงและมีน้ำคั่งอยู่ในปอดเสมอ ต้องเจาะอวัยวะอื่น แต่หลวงปู่ก็ยังรู้สึกตัวดี มีสติรับรู้รับทราบทุกอย่างปกติ

วันแรก ๑ ค่ำ เดือน ๘ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ หลวงปู่ได้อธิษฐานพรวรษายทีวัดเขาสุกิม แต่หลังจากเสร็จพิธีแล้ว หลวงปู่มีอาการซื้มมากขึ้น ต้องเดินทางกลับเข้าโรงพยาบาลวิชัยยุทธอีกครั้ง คณะแพทย์ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจเช็คอาการของหลวงปู่อย่างละเอียด และพบว่าหลวงปู่มีอาการตีบตันของเส้นเลือดดำใหญ่ที่หัวใจทึบส่องข้างทำให้มีน้ำคั่งในปอดเสมอ ต้องใส่ท่อระบายน้ำออกจากช่องเยื่อหุ้มปอด

วันนี้ ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นวันป่าวารณาอกพระชา หลวงปู่เดินทางกลับมาทำพิธีออกพระชาที่วัดเขาสุกมอกรังหนึ่ง และเป็นพระชาสุทั้ยที่หัวปูได้มาร่วมป่าวารณาอกพระชา กับลูกศิษย์อย่างใกล้ชิด หลวงปู่ได้ทำเป็นตัวอย่างที่ดีงามไว้ให้ลูกศิษย์ทุกคนได้借鉴 ว่าระเบียบวินัยของสงฆ์ควรยึดถือปฏิบัติจนวินาทีสุดท้าย วันนี้คณะสงฆ์ คณะแม่ชี คณะศิษยา-นุศิษย์ ได้มีโอกาสสักวายเครื่องสักการะ กล่าวคำขอขอมา-าโหแด่หลวงปู่เป็นครั้งสุทั้ย และหลวงปู่ได้แข่งใจกล่าวคำให้พรแก่ลูกศิษย์ทุกคนด้วยเมตตา และเป็นพระครั้งสุดท้ายที่หลวงปู่ให้ เป็นปัจฉิมโวหารของหลวงปู่ ภายหลังจากรับกฐินตามธรรมเนียมทางพระพุทธศาสนาแล้ว จึงได้กราบอาราธนาหลวงปู่เดินทางกลับไปยังโรงพยาบาลวิชัยยุทธ เพื่อล้างไต

วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ หลวงปู่ต้องเดินทางไปโรงพยาบาลวิชัยยุทธอีกรังหนึ่ง และเป็นครั้งสุท้าของหลวงปู่ ในครั้นนี้อาการของหลวงปู่ ชื้มและไม่ค่อยมีแรง

ວັນທີ ១ ມកຣາມ ២៥៥៨ ເປັນວັນຂຶ້ນປີໃໝ່ ລວງປູ້
ມີອາກາຮສົດຂຶ້ນຂຶ້ນບ້າງເລິກນ້ອຍ ວັນນີ້ໄດ້ມີຄະນະຄື່ຈີຍ
ເດີນທາງໄປການເຢີມຂອງພຣາຈາກຫລວງປູ້ກັນມາກພອສມຄວາ
ຫລວງປູ້ໄດ້ເມີດຕາອົບໃຫຍ່ຈົດທໍານໍາພຣະພຸທ່ອນຕົ້ນແລ້ວໄດ້
ປະພຽມນໍາພຣະພຸທ່ອນຕົ້ນໃຫ້ແກ່ຄື່ຈານນຸ່ມື່ຈີຍເປັນຄົ້ງສຸດທ້າມ
ລູກຄື່ຈີຍທຸກຄົນໄດ້ຮັມພລັງຈົດຖາວຍພຣແດ່ຫລວງປູ້ ຂອໃຫ້
ຫລວງປູ້ແຈ້ງແຮງຫາຍເຈັບຫາຍປ່າຍ ອູ້ເປັນຮ່ມໂພຣີ່ຮ່ມໄທຮກ່າ
ລູກຄື່ຈີຍໄປໜ້າກາລນານດ້ວຍເທອນ.

ການຫລັງຈາກວັນຂຶ້ນປີໃໝ່ແລ້ວ ອາກາຮຂອງຫລວງປູ້ມີແຕ່
ທຽງອູ້ ໄນດີຂຶ້ນ ແພທຍ໌ຕ້ອງຖາວຍເຄົ່ອງຊ່າຍຫາຍໃຈຕລອດ
ຕ້ອງເຂົ້າອົກຫ້ອງໄວ້ສູນບ່ອຍຄົ້ງຂຶ້ນ ອາກາຮຂອງຫລວງປູ້ທຽດລົງ
ອຢ່າງນ່າງວິດກ ພ່າວອາກາຮທຽດຂອງຫລວງປູ້ເຮັມຮັກນໃນຮະຫວ່າງ
ຄຽບາວາຈາරຍ໌ຜູ້ທີ່ເຄົາພນັບຄືວແລະຄື່ຈານນຸ່ມື່ຈີຍ ຖຸກຄົນ
ທຣາບຂ່າວກີ່ເຮັມທຍອມາເຢີມ ຫລວງປູ້ເຫັນຫນ້າກີ່ຈຳຈຳ
ຄຽບາວາຈາරຍ໌ໄດ້ທຸກອົງຄົ່ງ ຈຳຈໍາລູກຄື່ຈີຍໄດ້ທຸກຄົນເປັນອ່າງດີ
ໄມ້ມີອາກາຮຫລັງລື່ມໃດໆ

ວັນທີ ១៥ ເມຫາຍນ ២៥៥៨ ປຶ້ງເປັນວັນທຳບຸງຄລ້າຍ
ວັນເກີດຂອງຫລວງປູ້ປະຈຳທຸກປີ ແຕ່ປຶ້ນໜ້າຫລວງປູ້ໄມ່ສາມາຮັດ
ເດີນທາງກລັບໄປວັດເພື່ອຮັບນຸ່ທິຕາສັກກາຮຈາກຄະນະຄື່ຈາ-

นุคิชัยได้อีกแล้ว คณแพทย์ผู้ด้วยการรักษาพยาบาล
เห็นว่าไม่ควรเคลื่อนย้ายหลวงปู่ เพราะหลวงปู่มีอาการ
ได้รายมากขึ้น ไม่ปัสสาวะ และความดันเลือดต่ำมาก
จนแพทย์ไม่สามารถที่ทำการล้างไตได้อีกแล้ว ในช่วงนี้
หลวงปู่จะหลับตาภารนาทำสมาธิอยู่ตลอดเวลา 医師
และพระอุปถัมภ์ตลอดทั้งคิชยานุคิชย์ต่างทราบกันดีว่า
หลวงปู่กำลังประโภตของท่าน ถ้าไม่กิจของแพทย์
แล้ว ทุกคนจะนึงนีบ ไม่มีไปแต่ต้องตัวหลวงปู่เลย แต่
เมื่อกิจของแพทย์ที่จะต้องกราบเรียนขออนุญาต ก็กราบ
ขอโอกาสท่านที่ใกล้ๆ บุ หลวงปู่จะมา และพยักหน้า
รับทราบ หรืออนุญาตให้ปฏิบัติได้

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ 医師ได้นำหลวงปู่
เข้าห้องไอซียูอีครั้ง เพราความดันต่ำมาก

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ อาการของหลวงปู่
เริ่มตกต่ำอย่างน่าวิตก 医師ต้องปั๊มหัวใจ ถึง ๒ ครั้ง
แพทย์ได้ประคงဓาตุขันธ์ของหลวงปู่ไว้จนถึงเข้าวันเสาร์

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๐:๔๐ น.

หลวงปู่ได้ถึงแก่นรณะ พลังงานด้วยอาการ

อันส่งบ ณ โรงพยาบาลวิชัยยุทธ กรุงเทพมหานคร ข่าวการรณรงค์ของหลวงปู่แพร่หลายออกไปอย่างรวดเร็ว ศิษยานุศิษย์จากสารทิศต่างๆ ทยอยเดินทางไปกราบ นมัสการศพหลวงปู่กันตลอดเวลา

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๐:๐๐ น.

ได้เคลื่อนศพหลวงปู่ออกจากโรงพยาบาล เพื่อไปตั้งบำเพ็ญกุศล ที่วัดเทพคิรินทราราวาส ได้มีคณะศิษยานุศิษย์มาร่วมส่งศพหลวงปู่อย่างล้นหลาม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานน้ำหลวงสรงศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ พระราชทานหีบทองหีบประกอบศพ และรับศพอยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ ๓ วัน มีพระพิธีธรรมสาวดพระภิกธรรมเวลากลางคืน กำหนด ๓ คืน

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๕:๐๐ น.

สมเด็จพระญาณสัมมา สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปรินายก เสด็จสรงน้ำหลวงอาบศพ

ເວລາ ๑๖:๐๐ ນ.

- ສමเดිජພຣະພຸດມາຈາරຍ໌ ວັດສະຮເກສ
- ສມදිජພຣະມາວິວາງຄໍ ວັດສັນພັນຮວງຄໍ
- ສມදිජພຣະພຸທອບືນວັງຄໍ ວັດມກຸກາຜັຕີຢາມ
- ພຣະເການຸເຕະ ກຽມການມາເກາຮສມາຄມ
ມາຮ່ວມສຽງນໍາຄົມ

ວັນທີ ២០ ມີຖຸນາຍັນ 二〇一九年 ເວລາ ๑๙:๐๐ ນ.

ທຽງມືພຣະກຣູມາໂປຣດເກລ້າຍ ໃຫ້ພລເອກສູຮຢ່າທີ່
ຈຸລານນທ໌ ອົງຄມນຕີ່ ເຊີ່ພວງມາລາຂອງພຣະບາທສມເດື່ອ
ພຣະເຈົ້າອຸ່່້ວ້າ ສມදිජພຣະນາງເຈົ້າຍ ພຣະບຣມຣາຊື່ນຳນາທ
ສມදිජພຣະເທພຣັດນຣາຊສູດາຍ ສໍານຳມບຣມຣາຊກຸມາຮີ ແລະ
ຂອງສມදිජພຣະເຈົ້າລູກເຮືອ ເຈົ້າຝ້າພໍາກຣະວລັຍລັກໜ່າ
ອັຄຣາຊກຸມາຮີ ໄປວາງໜ້າທີ່ບົປພ

ວັນທີ ២១ ມີຖຸນາຍັນ 二〇一九年 ເວລາ ๑๙:๐๐ ນ.

ສມදිජພຣະເຈົ້າກົດນີ້ເຮືອ ເຈົ້າຝ້າເພີ່ມຮັດນຣາຊສູດາ-
ສີຣີໂສກາພັນຄວດີ່ ທຽງມືພຣະກຣູມາໂປຣດໃຫ້ກຣມວັງ ເຊີ່
ພວງມາລາວັງໜ້າທີ່ບົປພ

ວັນທີ ២២ ມິຖຸນາຍນ ២៥៥៨ ເວລາ ១៨:៤៥ ນ.

ສມເດືຈພຣະບຣມໂອຣສາທີຣາຊທ ສຍາມບຣມຮຣາຊກຸມາຮ
ໂປຣດເກລ້າຂ ໄທ້ພລອາກາສເອກເກເໝມ ອຸໝ່ສູ່ ເຂົ້າພວງມາລາ
ຂອງສມເດືຈພຣະບຣມໂອຣສາທີຣາຊທ ສຍາມມກງວຮຣາຊກຸມາຮ
ແລະຂອງພຣະເຈ້ວຮວງຄໍເຮອ ພຣະອງຄໍເຈ້າສຣີຮັສມີ ພຣ
ຮວ່າຍາໃນສມເດືຈພຣະບຣມໂອຣສາທີຣາຊທ ສຍາມມກງວຮຣາຊ-
ກຸມາຮ ໄປວາງໜ້າທີບສພ

ວັນທີ ២២ ມິຖຸນາຍນ ២៥៥៨ ເວລາ ១៩:០០ ນ.

ຖຸລກຮະໜ່ອມຫຼົງອຸປລຮຕນຮາຊກັ້ງຫຼາ ສີຮັວຕນາ
ພຣະນວດີ ທຮງພຣະກຽມາໂປຣໃຫ້ ຄຸນເພື່ອຄຣີ ເຂົ້າມື່ວ່ານ
ເຂົ້າພວງມາລາໄປວາງໜ້າທີບສພ

ວັນທີ ១៣ ມິຖຸນາຍນ ២៥៥៨ ເວລາ ១៧:០០ ນ.

ພຣະເຈ້ວຮວງຄໍເຮອ ພຣະອງຄໍເຈ້າສຣີສວລີ ພຣະວ-
ຮາຊທີນັດດາມາຕຸ ໂປຣໃຫ້ ຄຸນຫຼົງເພື່ອຄຣີ ໄຊຍຍົງຄໍ
ເຂົ້າພວງມາລາໄປວາງໜ້າທີບສພ

วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๙:๐๐ น.

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จในการพระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรม

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘

ทรงพระกรุณาโปรดบำเพ็ญพระราชศล ๗ วัน

เวลา ๑๐:๐๐ น.

พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ จบ
มีพระธรรมเทศฯ ๑ กัณฑ์ และพระสงฆ์ทั้งนี้
ถวายพระ รับพระราชทานฉัน และบังสุกุล

เวลา ๑๙:๐๐ น.

พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๙:๐๐ น.

เคลื่อนศพหลวงปู่ กลับวัดเขาสุกิม คลื่นศรัทธา
ของคณะศิษยานุศิษย์ผู้ที่มีความเคารพนับถือในหลวงปู่
จากทั่วสารทศของประเทศไทย และบางส่วนจากต่างประเทศ
ได้ร่วมขบวนแห่งส่งศพหลวงปู่ จากรุงเทพฯ ถึงจันทบุรี
ด้วยขบวนรถกว่า ๒๐๐ คัน เมื่อขบวนเดินทางมาสู่พื้นที่

เขตเมืองจันทบุรีแล้ว ยังมีคลื่นของพุทธบริษัททั้งพระภิกษุสามเณร แม่ชี อุบาสก อุบาลิกา เข้าแ Everett รับการกลับมาของหลวงปู่อย่างล้นหลามมีดฟ้าม้าดิน จิตใจของทุกคน มีจุดมุ่งหมาย ณ ที่แห่งเดียวทั่วโลก ทุกคนเฝ้ารอการกลับมาของหลวงปู่ตั้งแต่เข้า จนกระทั่งป่าย ไม่มีใครแม้แต่คนเดียว บ่นว่าเหนื่อย หรือบ่นว่าร้อน ต่างคนต่างเฝ้ารอด้วยอาการ สงบ-เงียบ เมื่อขบวนศพหลวงปู่ค่อยๆ เคลื่อนมาถึง เขตบริเวณหน้าประดูวัด เก็บทุกคนที่คงเห็นหีบทอง พระราชทาน ที่บรรจุสรีระของหลวงปู่ แล้วกลับ■วา■ อา■ัย■ไว■มีได้ ทุกคนสด สังเวช ปล่อยให้น้ำ■ไห■อกมา เป็นเครื่องบูชาศพหลวงปู่ ด้วย■ความตื้นตันอย่างสุดซึ้ง

นับแต่นี้ไป ลูกศิษย์คงไม่ได้ยินเสียงให้พรของหลวงปู่ ที่ได้ยินกันจนชินว่า “..โซค■ๆ ขอให้ลูกศิษย์โซคดี..” เสียงหัวเราะอันก้องกังวนบนเขาสูกิม คงไม่ได้เห็นชายจีวร สีกลักปลิวเอ้อยๆ ในเวลาหลวงปู่ลงมาเดินให้อาหารป■า ที่ริมขอบสระ และคงไม่ได้เห็นอิรยาบถแห่งความเมตตา แก่เด็กน้อยๆ ที่■หลวงปู่มักจับยกมาอุ■เย้ากระหม่อม แล้ว ใช้พรว่า “..เพ็งๆ เลี้ยงง่ายๆ โตวัน โตคืน เป็นเจ้าคน

นายคน เว้ย..” คงไม่ได้เห็นพานิสหัตถุมงคลจะเป็น
สายสร้อย หวาน กำไล กระเปาสตางค์ และธูปหอม
เป็นมัดๆ กะงรากันจนหัวหัว ให้หลวงปู่ได้เฝ่าเมตตา
สุดท้ายหลวงปู่จะบอกว่า “..เอ้า ดีแล้ว..แคลัวคลาด ปลอดภัย..
เหล็กินเหลือใช้กันทุกท่านทุกคน..” อีกหลายๆ สิ่ง หลาย
อย่างที่หลวงปู่ได้เมตตามอบให้ลูกศิษย์ทุกคนเสมอภาคกัน
ไม่เลือกที่รักมากที่ซึ้ง ทุกคนมีความสำนึกในพระคุณใน
ความดีที่หลวงปู่มอบให้แก่ศิษยานุศิษย์นับตั้งแต่เบื้องแรก
จนօวาสาน

เส้นทางชีวิตที่ยาวนานของหลวงปู่ ๒๐ ปี ทางโลก
๖๐ ปี ๗๒ วัน บนทางธรรมแห่งความบริสุทธิ์ บริบูรณ์
ทั้งด้าน ศีล สมาริ ปัญญา และข้อวัดปฏิบัติทั้งด้าน
อีกทั้งด้านวินัยอันเคร่งครัด สงบ เลื่อมยม สำรวมระวางด้วย
คุณธรรมอันละเอียดลึกซึ้ง เพียบพร้อมไปด้วยอุดงค์วัตร
อันน่าเลื่อมใส มีพรหมวิหารธรรม และมีขันติธรรม
อุดหนด่ออุปสรรคทั้งภายนอกและภายในนานัปการนี้ได้
กล่าวเฉพาะส่วนภายนอกที่ได้พบเห็นหลวงปู่เป็นประจำ
ล้วนด้านภายนอกคือ ภูมิธรรมขั้นสูงของหลวงปุนั้น สูงเกิน
ลستีปัญญาของผู้ร่วมธรรม จึงมิบังอาจกล้าบันทึกไว้ ณ ที่นี่

พระบานาหูเมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ฯ พะฯ ภ.ส.ต. ก่ำอง สินธุวนัทฯ ผงคนตีรี
เป็นผู้แทนพระองค์มาประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์เดิร์ “บูรพาธิชวิตรีประชาสามัตตี”

ได้บันทึกได้เพียงเท่าที่รู้เห็นว่า จิตใจของหลวงปู่นั้นเข้มแข็ง
เข้มแข็ง แกร่งเกินอัญมณีแห่งเมืองจันท์

เลี้นทางสายธรรมอันยาวนาน ที่หลวงปู่ออกประกาศ
ศาสนาธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระชนินทร์ สัมมา-
สัมพุทธเจ้านั้น บัดนี้ได้ดำเนินมาจนถึงปลายทางสุดท้าย
ถึงหลักชัย และประสบความสำเร็จอย่างงดงาม “..พระ
อาจารย์ชา ฐิติวิริโย..” ซึ่งนี้ได้jarikประดิษฐานอยู่คู่
กับชื่อ “..วัดเขาสกิม..” ตลอดไปข้างหนาน

เจดีย์ และสหูป

สถานที่อันควรสักการบูชาสำคัญ เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า

“..เจดีย์ และสหูป..” มีความหมายว่า ..ลิงก่อสร้าง
ซึ่งก่อไว้สำหรับเป็นที่เคารพนับถือ เช่น บุคคล สถานที่
หรือวัตถุที่ควรเคารพบูชา.. เพื่อเป็นอนุสรณ์เดือนใจให้เกิด
ศรัทธาและกุศลธรรมอื่นๆ “..เจดีย์ และสหูป..” ที่สำคัญ
มี ๔ อาย่างคือ

๑. ธาตุเจดีย์ สถานที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

๒. บริโภคเจดีย์ คือ ลิงของหรือสถานที่ ที่พระพุทธเจ้า
ทรงใช้สอย

๓. ธรรมเจดีย์ บรรจุพระธรรม คือ พุทธพจน์

๔. อุทเทลิกเจดีย์ คือพระพุทธรูป

๑. จุฬามณีเจดีย์ ตั้งอยู่ ณ สารคหบطة ๒ คือ
ดาวดึงส์เทาโลกเป็นพระเจดีย์ที่บรรจุพระจุฬามณี (many

pm) ของพระสิทธิ์ตตະ เมื่อครั้งเสด็จออกบรรพชา และพระกาจูราห์ คือพระเขี้ยวแก้วเบื้องบนขวา นอกจากนั้นพระรากขวัญ (กระดูกไพลาร้า) เปื้องขวา ก็ประดิษฐานอยู่ในพระบุพมณีเจดีย์สถาน เช่นกัน

๒. โคต■กเจดีย์ อยู่ทางทิศใต้ของนครเวสาลี นครหลวงของแคว้นวัชชี เป็นสถานที่ซึ่งพระพุทธเจ้าเคยเสด็จประทับหลายครั้งและเคยทรงทำนิมิตด้วยการแก่พระอานන्द

๓. ทุ■สเจดีย์ เจดีย์สถาน ณ พระมหาโล ซึ่งมีการพระมหา นำพระภูษาเครื่องทรงในพระราชที่พระโพธิสัตว์ สร้างออกเปลี่ยนมาทรงจีวรเมื่อออกบรรพชา นำไปประดิษฐานอยู่ในทุสสเจดีย์ ครั้นพระพุทธเจ้าได้บันทึกปรินิพานแล้วพระรากขวัญเบื้องข้ายกับพระอุณหิส ถูกนำไปประดิษฐานอยู่ในทุสสเจดีย์เช่นกัน

๔. ปาวลเจดีย์ เจดีย์สถานอยู่ที่เมืองเวสาลี แคว้นวัชชี พระพุทธเจ้าทรงทำนิมิตด้วยการแก่พระอานන्द จากนั้นพระพุทธเจ้าทรงปลงพระชนมายุสั่งขาร ณ ปาวลเจดีย์ ในวันเพ็ญเดือน ๓ ก่อนปรินิพทาน ๓ เดือน

៥. ປາສານເຈດີຍ ເຈດີຍສັນຕິພາບ ແກ້ວມະນຸຍາ ທີ່ມາຄັນພ
๑៦ ດັ່ງ ຜູ້ເປັນຄື່ນຍໍຂອງພຣາມທິນພາວີ ຜູ້ເປັນອາຈານຍື່ໄຫຼູ
ດັ່ງອາຄຣມສອນໄຕຮເພທແກ່ຄື່ນຍໍທີ່ ๑៦ ດັ່ງ ໄປການປັ້ງຫາ
ພຣະບຣມສາສດາ ເພື່ອຈະທດສອບວ່າພຣະພຸຖອງຄົ່ນປັ້ງ
ສັນມາລັ້ມພຸຖອງເຈົ້າຈິງທີ່ວ່າໄມ່

៦. ພຫຼຸມເຈດີຍ ເຈດີຍສັນຕິພາບ ອູ້ທຳກົດຕົວແນ້ວຂອງ
ເມືອງເວສາລີນຄຣລວງຂອງແກ້ວ້ານວັນວັນທີ່ ເປັນສັນຕິພາບທີ່
ພຣະພຸຖອງເຈົ້າທຽບທຳນີ້ມີມີຕົວຢ່າງສະແດງອານຸນັກ

៧. ເຈດີຍພຸຖອຄຍາ ເຈດີຍສັນຕິພາບ ໄກລ້າມ່ນໍ້າເນັ້ນຮູ້ຈາກ
ຕໍ່າບລອງຮ່ວມເສັນນີ້ຄມ ພຣະພຸຖອງຄົ່ນໄດ້ເສີ້ຈົມປະກຳກຳ
ທີ່ໄດ້ຕັ້ນໂພຣີ ແລະ ໄດ້ຮັສຮູ້ອຸນຸດຕຽບສັນມາລັ້ມໂພຮີຢູ່າພັນທຶນ

៨. ມກຸງພັນຮນເຈດີຍ ສັນຕິພາບທີ່ຄວາມພຣະເພີ້ງພຣ-
ພຸຖອສີ່ຮະ ອູ້ທຳກົດຕົວວັນອອກຂອງນົມກຸລືນາຮາ ແກ້ວ້າ
ມັລລະ

៩. ຮິຕນາຣເຈດີຍ ເຈດີຍເຮືອນແກ້ວ ອູ້ທຳກົດຕົວວັນດກ
ເນື່ອງເຫັນວ່າດັ່ນພຣະສົມຫາໂພຣີ ນີ້ ທີ່ພຣະພຸຖອງເຈົ້າ
ທຽບພິຈາລາຍາພຣະອກີອຣມປັງກຸກເປັນເວລາ ၅ ວັນ

๑๐. **รัตนจงกรมเจดีย์** เจดีย์ที่จงกรมแก้ว อัญทางทิศ
ตะวันออกเฉียงเหนือของต้นพระครีมหาโพธิ์

๑๑. **สัตตัมพเจดีย์** เจดีย์สถานที่นครเวลาลี นครหลวง
แคว้นวังชี ณ ที่นี่พระพุทธเจ้าทรงเจ้าทรงทำนิมิตติโอภาส
แก่พระอานන्द

๑๒. **॥ารันทเจดีย์** เจดีย์สถานที่นครเวลาลี นครหลวง
ของแคว้นวังชี ณ ที่นี่พระพุทธเจ้าทรงเจ้าทรงทำนิมิตติโอภาสแก่
พระอานන्द

๑๓. **อนมิสเจดีย์** สถานที่ซึ่งพระพุทธเจ้าเสด็จยืนจ้องดู
ต้นพระครีมหาโพธิ์โดยมิได้กราบพรบพระเนตรตลอด ๗ วัน

๑๔. **อัດคาฟวเจดีย์** อัญไกลล้ออาพวินคร พระพุทธเจ้า
ได้เทศนาโปรดข้าเมืองอาพวีให้ตั้งอยู่ในกัลยาณธรรม

๑๕. **อาันนทเจดีย์** เจดีย์สถานในเขตโภคนคร ระหว่าง
ทางจากเมืองเวลาลี แคว้นวังชีไปสู่เมืองป่าวา แคว้นมัลละ
ณ ที่นี่พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์ ๕๐๐ รูป
ทรงประทับแสดงธรรมโปรดพุทธบริษัทข้าเมืองโภคนคร

ในส่วนของพระสูปที่มีความเกี่ยวพันถึงบริโภคเจดีย์
ได้ประมาณหนึ่งไว้ ณ ที่นี่ ๔ พระสูปด้วยกันดังนี้

១. តាគុណីសត្វុប សត្វុបង់នឹងព្រះเจ้าអេកម្មារាជ ទាំងស្នើសុំជាការរំលែកពីព្រះពុធដោយចំណាត់ថ្នាក់ជាប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើងឡើងដោយប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ។

២. នូមមេកុសត្វុប ឬយុទ្ធសាស្ត្រ សាស្ត្រនៃព្រះពុធដោយចំណាត់ថ្នាក់ជាប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ។ សាស្ត្រនេះបានបង្កើតឡើងឡើងដោយប្រព័ន្ធទីផ្លូវការដែលបានបង្កើតឡើងឡើងដោយប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ។

៣. ទុមពសត្វុប ឬយុទ្ធសាស្ត្រ សាស្ត្រនៃព្រះពុម្ព គឺជាប្រព័ន្ធទីផ្លូវការដែលបានបង្កើតឡើងឡើងដោយប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ។

៤. អង្គភាពសត្វុប ឬយុទ្ធសាស្ត្រ សាស្ត្រនៃព្រះពុម្ព គឺជាប្រព័ន្ធទីផ្លូវការដែលបានបង្កើតឡើងឡើងដោយប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ។

៥. សំណង់ព្រះពុម្ព ឬយុទ្ធសាស្ត្រ សាស្ត្រនៃព្រះពុម្ព គឺជាប្រព័ន្ធទីផ្លូវការដែលបានបង្កើតឡើងឡើងដោយប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ។

៦. ព្រះពុម្ព ឬយុទ្ធសាស្ត្រ សាស្ត្រនៃព្រះពុម្ព គឺជាប្រព័ន្ធទីផ្លូវការដែលបានបង្កើតឡើងឡើងដោយប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ។

៧. ព្រះពុម្ព ឬយុទ្ធសាស្ត្រ សាស្ត្រនៃព្រះពុម្ព គឺជាប្រព័ន្ធទីផ្លូវការដែលបានបង្កើតឡើងឡើងដោយប្រព័ន្ធទីផ្លូវការ។

๓. พระจันมขันธ์ (เครื่องหนังต่างๆ) สถิตอยู่ที่เมือง
โภสสรราฐ
๔. ไม้สีฟัน สถิตอยู่ที่เมืองมิถิลา
๕. พระธรรมกรก (กระบองกรองน้ำ) สถิตอยู่ที่เมือง
วิเทหาราฐ
๖. มีด กับ กล่องเข็ม สถิตอยู่ที่เมืองอินทปัตต์
๗. ฉล่องพระบาทและถลกนาตร สถิตอยู่ที่เมือง
อุสิรพราหมณคาม
๘. เครื่องลาด (เครื่องปูนรังนون) สถิตอยู่ที่เมือง
มกุฎนคร
๙. ไตรจีวร (ผ้าสามผืนที่พระวินัยอนุญาตให้กิกษุมีไว้
ใช้ประจำตัวคือ ผ้าทاب, ผ้าห่ม (จีวร),
ผ้านุ่ง (สบง) สถิตอยู่ที่เมืองภัททาราฐ
๑๐. นาตร เดิมสถิตอยู่ที่เมืองปางลีบุตร ภายหลัง
  - ไปอยู่ที่เมืองลังกาทวีป
๑๑. นิลีทนะสันถัດ (ผ้าปูนั่ง, ผ้ารองนั่น) สถิตอยู่ที่เมือง
กุรุราฐ

อานิ█งส์การสร้างเจดีย์ (โดยย่อ)

การสร้างเจดีย์เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ หรือ อัฐิธาตุของบุคคลที่ควรบูชา ได้แก่ พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันต์ และพระเจ้าจักรพรรดิ เป็น การสร้างมงคลให้กับตนของอย่างสูงสุด เมื่อตายไปย่อมไป สู่สุคติโลกสวรรค์ ย่อมได้ด้วยตาเห็นธรรม และบรรลุ บรรลุผลนิพพานโดยง่าย การมีส่วนร่วมสร้างพระเจดีย์ จะมากหรือน้อย ถ้าทำด้วยความเลื่อมใส ก็ย่อมได้รับ อา鼻ิสส์มากมาย ดังตัวอย่างที่หยินยกมาให้ท่านได้อ่าน ต่อไปนี้

พระเก Reese ปนี้ในชาติก่อนมีส่วนร่วมสร้างเจดีย์ เพียง ท่านใส่ก้อนปูนขวางในช่องแผ่นอิฐ ซึ่งประชาชนกำลัง ก่ออิฐสร้างเจดีย์อยู่ เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ด้วย จิตใจเลื่อมใส อำนวยแห่งบุญนั้นได้บันดาลให้ท่านไปเกิด ในสวรรค์และโลกมนุษย์ ถึง ๙๕ กัปปี พอกมาถึงสมัย พระพุทธเจ้ามณโคด ท่านได้มาร่วมในพระพุทธศาสนา ท่านคือ พระสุชาปินทิยเถระ

และยังมีเรื่องเล่าจากพระ■หาโมคด■■านะเชรະว่าท่านได้พบเทพบุตรตนหนึ่ง มีวิมานสวยงามวิจิตร-ธรรมการดتا แวดล้อมด้วยนางฟ้าจำนวนมาก มาฟ้อนรำขับร้องให้เบิกบานใจ และเทพบุตรตนนี้มีอำนาจยิ่งใหญ่เห็นอีกเทพบุตรทั้งปวง ท่านจึงถามเทพบุตรตนนั้นว่า เมื่อท่านเป็นมนุษย์ได้ทำบุญอะไรไว้หรือ ท่านถึงมีอำนาจมาก มีรัศมีสว่างใส่ไปทั่วทุกทิศอย่างนี้ เทพบุตรตนนั้นตอบว่า แต่ก่อนเมื่อเป็นมนุษย์ได้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ได้ออกบวชอยู่ ๗ พรรษา และเป็นสาวกของพระศาสดานามว่าสุเมธ ซึ่งต่อมาก็ได้ดับขันธปรินิพพานแล้ว พระบรมสารีริกธาตุของท่านบรรจุไว้ในรัตนเจติย์ซึ่งห่อหุ้มด้วยข้ายทองคำ ท่านได้ shackwan ประชาชนให้ไปสักการบูชา ด้วยความเลื่อมใส ทุก■จะส่งผลให้ขึ้นสวรรค์ ด้วยผลบุญนี้เองทำให้ข้าพเจ้าได้มารោราลุขออยู่ในทิพย์วิมานนี้เอง

ส่วนพระมหากัสสปะเกรณั้น ท่านได้พบเปา■■หนึ่งมีกลิ่นเน่าเหม็น มี■มูก■นอนกินปาก น■กจากนี้ยังถูกยมบาลเลื่อนปาก แล้วราดน้ำให้แสบร้อน จึงสามารถผ่านกรรมของเบรตตนนั้น ทราบว่าแต่ก่อนตอนเป็นมนุษย์ตนเป็นชาวนครราชคฤห์ได้ห้า■มิให้บุตร ภรรยา บุตร

พระสูปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ พร้อมกับเล่าถึงพากที่มีความคิดและการกระทำเหมือนเดน ส่วนภารยาและบุตรของตนได้ไปเสวยสุขอยู่บนสวรรค์ มีวิมานสวางดงาม เพราะอานิสงส์ที่ได้ไปให้ไว้พระบรมสารีริกธาตุ สำหรับตนเองนั้นดังใจไว้ว่า หากได้เกิดเป็นมนุษย์อีกครั้งจะทำการบูชาพระสูปเจดีย์ให้มากอย่างแน่นอน

นอกจากนี้ในครั้งพุทธกาล พระเจ้าปัสเสนห์โกรศ ได้เสด็จไปยังเมืองสาวัตถีพร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการเป็นอันมาก ครั้นถึงหาดทรายริมฝั่งแม่น้ำพระองค์ได้ทอดพระเนตรเห็นชายชาวผ่องบริสุทธิ์ยิ่งนัก ทรงมีพระทัยเลื่อมใสอย่างแรงกล้า ได้รับสั่งให้ช่วยกันก่อกองทรายให้เป็นรูปเจดีย์ถึง ๘๔,๐๐๐ องค์ มองดูเป็นทิวແගาสวายงาม เพื่อเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา เลร์จแล้วได้เสด็จไปผ่านพระพุทธเจ้าที่บุบพารามมหาวิหารแล้วได้ทูลถามถึงอานิสงส์แห่งการก่อเจดีย์ทราย พระพุทธเจ้าตรัสว่า ขอถวายพระบรมหาบพิตร ผู้มีศรัทธา แรงกล้าได้ก่อเจดีย์ทรายถึง ๘๔,๐๐๐ องค์ หรือแม้แต่องค์เดียว ก็ย่อมได้รับอานิสงส์มาก จะไม่ตกนรกตลอดร้ายชาติ ถ้าเกิดเป็นมนุษย์ จะอุดสมบูรณ์ทุกอย่าง มี

ชื่อเสียงเกียรติยศไปทั่วทุกทิศ จากนั้นจะได้ไปบรรรค์
เสวยพิพิญสมบัติ การก่อเจดีย์รายเป็นเรื่องของผู้มีความ
ฉลาด มีความคิดดี ได้ทำเป็นประเพณีมาแล้วในอดีต เมื่อ
พระตถาคตเองก็เคยกระทำมาแล้วในครั้งเป็นพระโพธิสัตว์
ในครั้งนั้นตถาคตยากรามมากอาชีพตัดฟืนขาย วันหนึ่ง
ได้พบรายขาวสะอดมากในราบป่า ก็มีจิตสรัท tha ฝ่องใส่
ร้านนี้ได้หยุดตัดฟืนทั้งวัน ได้ก้าวเดินรายก่อเป็นเจดีย์โดย
ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก และเปลี่ยงผ้าห่มของตน จึง
ทำเป็นรองประดับไว้ เพื่อนำพระติสสะสัมมาสัมพุทธเจ้า
แล้วอธิษฐาน ๓ ขอให้เป็นปัจจัยแห่งพระโพธิญาณ
ในอนาคตการ ครั้นเมื่อตายไปแล้วได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้น
ดาวดึงส์อุ่น ๒ พันปีพิพิธ เมื่อลืมอายุขัย ได้อุบัติมาเกิด
เป็นพะตากตนี้ ล่าหัวบพระเจ้าปั้นเส้นหีโภค นั้น
ก็ได้รับพยากรณ์ว่าจะได้เป็นพระพุทธเจ้าในภายนอกหน้า

และพระมหากัสสปะ เรย์ได้กล่าวถึงประวัติและ
ผลบุญแห่งการสร้างพุทธเจดีย์ของท่านไว้ดังนี้ ในครั้งที่
พระพุทธเจ้าฯ นามว่าปุทุมุตตระ พระองค์ได้ปรินิพพาน
แล้ว พระมหากัสสปะได้ซักชวนหมู่ญาติมิตรและ
ประชาชน ให้มาร่วมกันสร้างเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

เพื่อบูชาพระพุทธเจ้ากันเถิด ทุกคนมีจิตเลื่อมใส ปิด
อيمเอมใจ จึงได้ช่วยกันสร้างเจดีย์สูงค่าเรื่องลงด้วยความ
เรียบร้อย เจดีย์สูงร้อยศอก สร้างปราสาหทาร้อยศอก สูง
ตระหง่านจردห้องฟ้า ทุกคนมีจิตปิดบึกนานในอนิสงส์
ผลบุญที่ได้พากันทำไว้ เมื่อท่านตายไปแล้วได้ไปเกิดใน
■วรรคชั้นดาวดึงส์ อัญมนายนพิพย์เทียมด้วยม้าลินธพ
พันตัว วิมานของท่านสูงตระหง่านเจิดชั้น มีปราสาท
หนึ่งพันแห่ง ซึ่งสร้างด้วยหัตถ์ ศาลาหันมุขสร้างด้วย
แก้วณี ส่องแสงสว่างเจิดจ้าไปทั่วสารทศ หั้ยังมีอำนาจ
เหนือเทวนาทีปวง เมื่อลบมาเกิดในโลกมนุษย์ ในกัปปี
ที่หากมีนในภัทรกัปปนี้ ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิที่ยิ่งใหญ่
ครอบครองอณาเขตไปถึง ๔ ทวีป มีแก้วแหวนเงินทอง
มากมาย ประชาชนมีความสุขสำราญเหมือนดั่งเมืองบน
สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ซึ่งท่านเป็นอย่างนี้ก็คง ๓๓ ครั้ง หั้ยมด
เกิดขึ้นจากผลบุญที่ได้ทำไว้จากการสร้างเจดีย์ และชาติ
สุดท้ายได้มาเกิดในสกุลพราหมณ์ที่รำรวย แต่ละทรัพย์
อโกรบวชนล้ำเรื่องเป็นพระอรหันต์ ผู้เลิศด้วยปฎิสัมภิทา ๕
วิโมกข์ ๘ และ■กิจญา ๖

ด้วยเหตุนี้หลวงปู่จึงได้นำพาสร้างเจดีย์ เพื่อไว้เป็นที่ลักษณะบูชาไปจนข้าวูลูกหลาน การสร้างเจดีย์มีอานิสงส์มากหมายสุดจะบรรลุนา ฉะนั้นควรแล้วที่เราท่านทั้งหลายจะหาโอกาสร่วมสร้างเจดีย์เสียแต่บัดนี้ เป็นการเพิ่มพูนบุญกุศลครั้งใหญ่ เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา อธรรมบูชา สังฆบูชา อาจารยบูชา และเพื่อน้อมรำลึกถึงคุณความดี ความเมตตาของหลวงปู่สมชาย ฐิติวิริโย ผู้เป็นอาจารย์ของพวกเราทุกคน เป็นการสืบทอดเจตนาرمณ์ ที่หลวงปู่มุ่งมั่นว่า สุดท้ายของชีวิต จะนำพาลูกศิษย์สร้างเจดีย์บูชาพระพุทธศาสนา ให้เหลืองอรามบันยอุดเขาสุกิม เจดีย์องค์นี้หลวงปู่ให้ชื่อว่า เจดีย์บูชาฐิติวิริยาประชาสามัคคี มีขนาดกว้าง ๙๙ เมตร ยาว ๙๙ เมตร สูง ๑๙๙ เมตร มีกั้งหมด ๗ ชั้น ชั้นหลัก ๖ ชั้น ชั้นลอย ๑ ชั้น เมื่อสร้างเสร็จแล้ว จะเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ พระพุทธรูปทินหยกพม่า ลรรร. (ร่าง) ของหลวงปู่ตลอดไป เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม และที่ศึกษาพระไตรปิฎกหลายภาษา ดังนั้นคุณค่าของพระเจดีย์องค์มีมากมาย จะเป็นมหากุศลยิ่งใหญ่ ถ้าทุกท่านได้มีส่วนร่วม จะมากหรือน้อยขอให้

ກຳດ້ວຍໃຈສຽກທາ ບັດນີ້ລາວປູໄດ້ນໍາເປັນປະສົມຄູ່ໃຫ້ແລ້ວ
ຈຶ່ງຂອງເງື່ອງຫຸ້ນທຸກທ່ານຮ່ວມກັນດຳເນີນຮອຍຕາມເຈຕນາຮມຍໍ
ຂອງລາວປູ ຫ້າຫຼືອເວົາຕ້ອງສໍາເວົຈຕາມແຮງປະກາດນາຂອງ
ຄຽບາວາຈາຮຍໍອຍ່າງແນ່ນອນ

ຂອເຮີນເຊື່ອທຸກທ່ານຮ່ວມບຸນຸມຫາກຸຄລ
ສ້າງພຸທະເຈດີຍ

ສູງ ດຣ ເມຕຣ ກວ້າງ ຄຣ ເມຕຣ ຍາວ ຄຣ ເມຕຣ
ມື້ກັ້ງໜຸດ ລ ຂັ້ນ ຂັ້ນໜັກ ລ ຂັ້ນ ຂັ້ນລອມ ລ ຂັ້ນ
ນ ວັດເຂາສຸກິມ

ຮ່ວມທຳບຸນຸມໂດຍໂອນເງິນເຂົ້າບຸນຸມ
ອອມທັນພົມ ຮານາຄາກສິກຣໄທຢ ຊື້ອບຸນຸມຊື່ ວັດເຂາສຸກິມ
ເລີຂໍ້ ๑๕๙-ມ-๖๗១៨៥-៥ ຄັນຄືຮອງເມືອງ ຈັນທຸບັນ

ສອບຖາມຮາຍລະເອີ້ຕ ແລະຮັບຂອງທີ່ຮະລິກໄດ້ທີ່
ໂທ. ០៩-៨៦១-៨៨៧៦, ០៩-៨៨៦-៨៨៨៧, ០៩-៩៩៧-៨៨៧៧

ສັບພາກນໍ ອະນຸມທານ ຂີນາຕີ ກາຣໃຫ້ຮຽມຍ່ອມຊະກາຣໃຫ້ທັງປວງ

ຂອອນໜູໂມກນາ

ຮາຍນາມຜູ້ບໍລິຈາກຖຸນກຮັບຢືນ ໃນກາຣຈັດພິມພົບນັ້ນສື່ອພຸທະເຈດີ່ຍ

១. ພຣະສຸກັ້ນ ປປກສິໂກ	២០,០០០ ບາທ
ຄຸນປັບປຸງຄາກນີ້ ອະນຸມໂອກາສ	
២. ພຣະບໍ່ຢູ່ຢາ ສູຫມເມໂຕ	៥,០៨០ ບາທ
ຄຸນສຸວິරັດນາ - ຄຸນເວັ້ນຖຸດີ ຄວັດນທຣ	
៣. ພຣະຊລກິຕິ ອອກິຕິ	១,០០០ ບາທ
៤. ພລຍາກາສໄທພິນີຈ ຂາດີໄທຍ	៩០,០០០ ບາທ
៥. ຄຸນັດຮັບຍ - ຄຸນຈິຈາກາ - ຄຸນຈັນກනາ ກິດຕາຍາກີສິນ	១០,០០០ ບາທ
៦. ຄຸນທອງວຽກນີ້ ນຸ້ມວັດນີ້ ພຣ້ອມຄຣອບຄວາ	១០,០០០ ບາທ
៧. ຄຸນແນ້ຮູຄມ ຮົດຕານຕິພົງ (ເສີຍບັງ)	១០,០០០ ບາທ
៨. ຄຸນຮນເດັບ - ຄຸນປຸ່ນິກາ ນຸ້ມຫຍງ	១០,០០០ ບາທ
៩. ພສ.ຢູ່າດີ ຂາດີໄທຍ	១០,០០០ ບາທ
១០. ຄຸນຮັງຂັບຍ - ຄຸນບໍ່ຢູ່ຢາ - ຄຸນັດຮັບຍ ຂ້າງພຸ່ນ	៥,០០០ ບາທ
១១. ຄຸນສາຍັນ - ຄຸນຕີຣິພຣ ສວິງຄູນ	៥,០០០ ບາທ
១២. ຄຸນສງວນ - ຄຸນວາວີ ວິມຸກຕະອພ	១,០០០ ບາທ
១៣. ຄຸນໝາກກາຣນ ຕີຣິມັງຄລ	១,០០០ ບາທ

เจดีย์บูรพาชีตวิยาประชาสามัคคี